

Pilatus, Kristus och Barrabas

av Martinus

- Påskevangeliet och den moderna människans sinnelag
- Tre roller i människans psyke
- Pilatusmentaliteten som det härskande sinnelaget
- Pilatus goda vilja
- Kompromisslösningar
- Rädslan inför "andras mening"
- Nikodemus- och pilatusmentaliteten
- Den moderne Pilatus allvarliga situation
- Kristusmentalitetens frigivning leder till "korsfästelse", men också till "uppståndelse"
- "Uppståndelsen" eller "den stora födelsen"

1. Påskevangeliet och den moderna människans sinnelag

Som vi vet är påsken en högtid som firas till minnet av Jesu korsfästelse och uppståndelse, och det är dessa tilldragelser som ligger till grund för påskgudstjänsten i de kristna kyrkorna över hela världen. Men påskevangeliet rymmer liksom alla övriga stora bibliska budskap eller berättelser en mycket större och mer djupgående berättelse än den historiska.

Påskevangeliet är inte enbart en skildring av Jesu korsfästelse och övriga rent fysiska händelser kring Jesu lidandeshistoria, som ägde rum i Palestina för omkring 1900 år sedan. Det är även en symbolisk framställning av den vanliga, ännu icke färdiga kulturmänniskans mentalitet. Om evangeliet i sig självt inte vore en kosmisk analys, en analys av eviga principer, som utgör ett led i Guds skapelse av människan, skulle kristustilldragelsen knappast ha nått fram till våra dagar. Vi skulle knappast ha fått kännedom om Jesus från Nasaret eller gudamänniskan Kristus.

Påskevangeliet är som nämnt en rent kosmisk analys av den mänskliga mentalitetens utvecklingsepok från djur till människa. Då denna utvecklingsepok är ett vetenskapligt faktum, och påskevangeliet är detta faktums första uttolkning, är alltså detta evangelium i sin djupaste analys ett uttryck för något evigt.

Påskevangeliet är inte bara en vacker berättelse om en människa som offrade sitt liv för att den verkliga sanningen eller kristendomen skulle kunna födas eller inympas i världskulturen, den är också en berättelse om allmänna företeelser i den moderna kulturmänniskans psyke och uppträdande. Så även om många tror att kristustilldragelsen på Golgata aldrig har ägt rum och att Jesus aldrig existerat, har detta i dag absolut ingen betydelse. Ty just i psyket hos den människan som proklamerar denna vantro existerar de tre sinnelag som är påskmysteriets djupaste och innersta avslöjande.

Den människa som förnekar påskevangeliet blir sålunda det främsta beviset för detta mysteriums orubbliga sanning. Vi vill därför inte spilla tid på att dryfta frågan huruvida Jesus från Nasaret har existerat eller ej, utan i stället se på de sanningar som påskmysteriet innehåller och uppenbarar.

2. Tre roller i människans psyke

Vad är det då vi här kan bevittna? Först och främst kan vi bevittna att det i påsktilldragelsen berättas om tre stora huvudroller, fördelade på personerna Pilatus, Kristus och Barrabas. Dessa tre roller uttrycker tillsammans den vanliga, moderna kulturmänniskans mentalitet eller psyke.

Pilatusmentaliteten är alltså det överlägsna eller härskande sinnelaget hos den moderna kulturmänniskan. Barrabas representerar det djuriska sinnelaget hos detta väsen. Detta sinnelag består av alla de tankearter som leder till hat och hämnd, våld och mord, rån, lögnaktighet och förtal och därmed till sorg, nöd och elände.

Kristus däremot står för alla de tankearter som innebär kärlek, osjälviskhet och glädje i att tjäna andra. Kristussinnelaget upplöser all fiendskap med förlåtelse och vänskap. Allt som hör samman med begreppet humanitet eller skapandet av fred, glädje och välsignelse för allt man kommer i beröring med, det är detsamma som

kristussinnelaget.

Dessa tre former av sinnelag finns hos varje kulturmänniska som ännu inte har blivit en färdigutvecklad människa. Hur mycket kristusmentalitet och hur mycket barrabasmentalitet som gör sig gällande hos denna kulturmänniska beror på hennes pilatusmentalitet. Denna mentalitet är ett sinnelag som delvis har vuxit upp över barrabassinnelaget, men som ännu inte fått någon särskilt effektiv kristusmentalitet, även om det i viss mån sympatiserar med detta sinnelag och gärna vill vara med om att straffa och avrätta barrabassinnelaget.

3. Pilatusmentaliteten som det härskande sinnelaget

Liksom Pilatus, den romerske ståthållaren i Palestina, ställdes inför kristusmentaliteten och barrabasmentaliteten i form av de två personerna Kristus och Barrabas, som han skulle döma emellan, så ställs också kulturmänniskan många gånger om dagen inför de två sinnelagen i sitt eget psyke och skall döma mellan dem. Pilatusmentaliteten utgör hennes standardmentalitet, den är det härskande sinnelaget. Det är detta sinnelag som gör henne till domare över sitt eget väsen. Med detta sinnelag skall hon döma Barrabas eller Kristus i sitt eget väsen till döden. Genom pilatusmentaliteten har hon nog en känsla av att det är Barrabas och inte Kristus i hennes eget väsen som bör avrättas, men hon är liksom Pilatus, den romerske ståthållaren i Palestina, rädd för folkets mening. Och i många fall vågar hon inte frige Kristus i sitt eget väsen. Hon friger Barrabas.

Frågan "Vad är sanning?" - eller "Vilken är den riktiga lösningen på livet, kristusmentaliteten eller barrabasmentaliteten?" - är alltså något vacklande i kulturmänniskans pilatussinnelag, precis som den var i den romerske landshövdingens psyke. Han visste att romarna hade sin speciella uppfattning om sanningen, han såg att det judiska prästerskapet och de skriftlärde hade en annan speciell uppfattning. Och nu stod han inför Kristus, som även gjorde anspråk på att han var ett med själva sanningen. Därför var den välkända frågan till Jesus: "Vad är sanning?" inte heller någon verklig fråga från landshövdingens sida, utan snarare ett uttryck för en sorts ironi, frammanad av det tvivel som han med nödvändighet måste hysa till alla dessa högst olika uppfattningar om sanningen som han var vittne till.

Men han insåg mycket väl att de judiska skriftlärdas och prästernas förföljelse av Jesus mera dikterades av intolerans än av verklig kärlek till sanningen, och att det därför i själva verket inte alls var sanningen det rörde sig om. Det rörde sig i stället om att få denne konkurrent om folkets gunst undanröjd. Om han skulle få rätt att leva, så skulle hans andliga ljus snart komma att överglänsa prästernas och de gamla traditionernas andliga ljus. De dolda ofullkomligheter och brister som fanns i detta sistnämnda ljus skulle bli alltför uppenbara. Folket skulle inom kort följa Jesus och acceptera det nya ljuset, varigenom prästerna skulle förlora sin auktoritet och makt och därmed sitt goda levebröd. Det var därför som de, medan de ännu hade sin ställning och makt över folket, genom falskhet och lögnaktiga historier hetsade upp folkhoppen till att begära rövaren Barrabas fri i stället för Kristus. Frisläppandet av rövaren skulle ju aldrig kunna utgöra någon fara för prästernas position och levebröd. Och då det här är alldeles uppenbart att det var just detta det gällde att bevara, helt oberoende av vad som var sanning och rätt, så förstår man nu varför prästerna och de skriftlärde så ivrigt och med låga och orena medel kämpade för att få rövaren fri och den oskyldige mannen avrättad.

4. Pilatus goda vilja

Pilatus insåg mycket väl denna deras inställning. Han gjorde därför allt han kunde för att få prästerskapet att se annorlunda på saken. Han ropade till massorna: "Jag kan inte finna något brottsligt hos den här mannen." Men då blev folkmassan med prästerna i spetsen hotfull och ropade åter: "Ge oss Barrabas fri." Då försökte Pilatus väcka folkets medlidande med Jesus. Han lät misshandla honom och visade därefter upp den blodige och nästan halvt ihjälslagne unge mannen för folket och sade: "Se denna människa."

Men det fanns inget medlidande att hämta hos denna av prästerna förblindade och vilseledda folkmassa. De skrek än mer upphetsat än förut att de önskade Barrabas frigiven och Jesus avrättad. Och prästerna såg sig föranledda att hota Pilatus och ropade: "Om du inte ger oss Barrabas fri och avrättar denne upprorsmakare som kallar sig 'judarnas kung', så är du inte kejsarens vän. Vi har bara en kung och det är kejsaren i Rom. Vi blir då tvungna att anklaga dig på allra högsta ort." Nu blev Pilatus rädd. Det hade tidigare varit klagomål på honom hos kejsaren. Han var nu själv i fara och såg sin ställning hotad. Och så frigav han Barrabas och dömde Jesus till avrättning, endast för att rädda sitt eget skinn. Och många, många människor är ännu i denna dag förargade på Pilatus. Men i själva verket är han varken sämre eller bättre än någon annan bristfällig kulturmänniska. Hans handlingssätt visar oss just den normala kulturmänniskans mentalitet, inte bara i Palestina för omkring 1900 år sedan, utan även den vanliga

kulturmänniskans uppträdande av i dag, här mitt i det tjugonde århundradets moderna, vetenskapliga värld.

Den moderna, icke färdiga kulturmänniskan av i dag är lika vacklande när hon har att döma mellan barrabasmentaliteten och kristusmentaliteten i sitt eget sinnelag. Och denna vacklande pilatusmentalitet kommer att finnas kvar så länge det fortfarande finns en människa på jorden som inte är färdigutvecklad eller har blivit "människan i Guds avbild".

5. Kompromisslösningar

Varje människa inom den i dag rådande världskulturen ställs många gånger om dagen inför precis samma situation som Pilatus. Hon måste ta ställning till det ena eller det andra. Hon skall fatta beslut i den ena eller andra riktningen. Och inte ett enda av dessa beslut kan ligga utanför principen "Barrabas" eller "Kristus". De skall i de givna situationerna frige antingen barrabassinnelaget eller kristussinnelaget. Och här ser vi också hur de söker göra kompromisser. Egentligen vet de mycket väl att de borde frige kristussinnelaget, men då kan detta frigivande eventuellt komma att beröra deras ställning och goda anseende, ja kanske vara farlig för deras ekonomi eller befattning. Och så blir man rädd liksom Pilatus och friger barrabassinnelaget och fängslar och avrättar kristusmentaliteten hos sig själv.

6. Rädslan inför "andras mening"

Det finns också en del människor som sympatiserar starkt med kristusmedvetandet och egentligen gärna lyssnar till visdomsord, studerar de böcker och tidskrifter som vid sidan om de auktoriserade skrifterna och publikationerna ger uttryck åt eller talar om livets stora sanningar. Men även om dessa nya publikationer tilltalar dem mer än de auktoriserade, vilka de uppfattar som mycket föråldrade och därför som mycket bristfälliga i sin framställning, så har dessa människor det gemensamt med Nikodemus, att de liksom han kommer till Jesus om natten. Detta vill alltså säga att de inte öppet vågar erkänna att de i sin livsuppfattning avviker från flockens eller flertalets religion eller livsuppfattning. Därför odlar de denna sin nya intressesfär i smyg eller i hemlighet. De hyllar dess upphov i det fördolda, men utåt eller inför offentligheten låtsas de som om de inte alls känner till någonting om detta väsen eller dess förkunnelse. Och det levnadssätt som anvisas i den nya visdomen eller vägledningen, och som de redan har börjat praktisera i hemmet eller i det fördolda, den sviker de alltså helt när de rör sig bland främmande människor.

Det finns till exempel människor som i sitt hem är vegetarianer och här bara äter vegetarisk föda och allra helst vill leva av enbart sådan näring, men som absolut inte vågar tillstå detta inför sin vanliga umgängeskrets. Därför förnekar de vegetarismen när de är ute på middagsbjudningar. Och på samma sätt när de själva bjuder på middag i sitt eget hem; även då är de animaliska rätterna det primära i festmåltiden. Här friger de alltså barrabassinnelaget i sitt eget väsen, men fängslar och avrättar en del av kristussinnelaget, helt bortsett från det bedrägeri de gör sig skyldiga till gentemot sin umgängeskrets. De upprätthåller sin förbindelse med denna på en falsk grund. Med detta deras falska uppträdande förespeglar de sin umgänges- eller vänkrets att de delar dess livsuppfattning och levnadssätt.

7. Nikodemus- och pilatusmentaliteten

Orsaken till detta är alltså endast den, att de är rädda att mista den goda ställning de har i sin umgängeskrets. De är rädda att utsättas för nedsättande åsikter om sitt levnadssätt om de friger Kristus i stället för Barrabas, vilket här alltså vill säga: förnekar den animaliska födan till förmån för den vegetariska. Och den annars så intresserade och hederlige Nikodemus blir här till en Pilatus.

Men det är inte bara i fråga om den vegetariska födan som man skänker Barrabas friheten och avrättar kristussinnelaget inom sig. Vem av dessa människor törs inför vänkretsen erkänna att de tror på reinkarnationen, med de förändringar i livsuppfattning och sätt att vara som denna tro för med sig? Löper man inte även här risken att bli stämplad som fånig, som fanatiker eller som ett original, det vill säga en människa som är lite "egen", om man öppet ansluter sig till ovanstående uppfattning?

Man är alltså rädd för att bli ringaktad, man är rädd för att mista sina vänner, man är rädd för flockens mening eller den så kallade "allmänna" meningen. Och på grund av denna fruktan för att gå emot flockens eller massans mening, vilken alltid så att säga utlöser sig i ropet "Ge oss Barrabas fri", låter man sig förledas till att avrätta eller

lemlästa kristussinnelaget hos sig själv, medan man friger Barrabas, det vill säga rövaren eller mördaren i vårt eget väsen. Och det goda, som vi i många situationer i verkligheten helst ville göra, det gör vi inte, men det onda, som vi i verkligheten inte ville göra, det gör vi. Man äter kött, man deltar i det väpnade försvaret, man röstar för militära åtgärder, blir frihetskämpe och i vissa situationer sabotör, deltar i underjordisk motståndsrörelse eller blir lönnmördare, röstar på införandet av dödsstraff och andra dräpande och nedbrytande åtgärder, trots att man är döpt och därmed högtidligen vigd till ett liv i hans namn som sade: "Stick tillbaka ditt svärd. Alla som dödar med svärd skall själva dödas med svärd."

8. Den moderne Pilatus allvarliga situation

Barrabassinnelaget blir inte bara frisläppt, det blir stundom rent av högtidligen ärat, dekorerat, liksom det även blir lovsjunget i dikter, filmer och romaner. Ingen kan förebrås för detta. Man handlar på detta sätt därför att man tror att det är den enda sanna och riktiga utvägen för att rädda sitt eget liv, sin egen ställning och heder. När man inte vet bättre kan man ju inte handla annorlunda. Den kunskap som man inte äger kan man inte handla efter. Och det var av den anledningen som Kristus på korset bad för sina bödlar och sade: "Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör."

Den vanliga kulturmänniskan har alltså ännu inte kommit så långt i sin utveckling att hon kan frige Kristus i situationer då denna frigivning skulle vålla henne själv besvär eller obehag, ja kosta henne livet. Här blir hon liksom Pilatus en orättvis domare och friger rövaren eller mördaren inom sig själv, medan hon fängslar och mer eller mindre avrättar kristusväsendet i sin egen mentalitet och sitt uppträdande.

Ett större fiasko och en mer ödesdiger olycka kan den moderna kulturmänniskan inte utlösa över sig själv. Hon kan liksom Pilatus tillfälligt rädda sin fysiska ställning och sitt välbefinnande, hon kan två sina händer och ge andra skulden, men detta förändrar inte situationens kosmiska allvar för denne moderne Pilatus. Den orättfärdiga domen - att i sitt eget väsen frige Barrabas i stället för Kristus - kommer en gång, förr eller senare, att drabba henne själv. I de situationer då man släpper lös Barrabas i sitt eget väsen, är man ju själv en Barrabas och därmed mer eller mindre en förföljare av sin nästa, liksom man är en Kristus i de situationer då man ger Kristus fri i sitt inre. Pilatussinnelaget, eller detta att vara en modern kulturmänniska, är alltså inte den högsta lyckan eller slutfacit i Guds plan eller syfte med människan. Man har förts fram till att bli en Pilatusmänniska, vilket innebär att man förts fram till att vara en domare som skall döma mellan Kristus och Barrabas, för att man på så sätt skall få uppleva vad det vill säga att döma orättfärdigt, vad det vill säga att frige Barrabas i stället för att frige Kristus i sitt eget väsen.

9. Kristusmentalitetens frigivning leder till "korsfästelse", men också till "uppståndelse"

Tvivlar man på kristusmentaliteten i sitt eget inre och tror att man endast kan rädda sig genom att ge rövaren eller Barrabas fri, därför att man för tillfället har framgång i detta sitt uppträdande, då behöver man bara se på världskulturen, som ju är en produkt av pilatusmänniskans mentalitet. Är inte det allmängiltiga här att frisläppa Barrabas? Att använda våld och makt, att skapa atom- och vätebomber, med vars hjälp man på sekunden kan utplåna miljoner medmänniskor, att tjäna förmögenheter på andra människors arbete, svett och tårar, ruin och förnedring, det har ingenting att göra med frigivandet av den kristusmentalitet som präglade honom som föddes som jordens fattigaste människa i ett stall i Betlehem och lades i en krubba, och som när han blivit vuxen uttalade: "Det är saligare att ge än att ta" - "Älska era fiender, gör gott mot dem som hatar er. Välsigna dem som förbannar er och be för dem som kränker er och förföljer er ..." och som bad för sina fiender: "Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör." Den som inte ger denne Kristus fri i sitt eget sinnelag, han ger Barrabas fri. Han blir i en sådan situation i högre eller lägre grad en Barrabas, en dödsbringande och olycksbefordrande faktor för sin nästa.

När man friger Kristus i sitt eget sinnelag, så leder detta visserligen i första omgången till korsfästelse, men efter denna korsfästelse kommer ofelbart en uppståndelsens morgon. Den som hela tiden skänker frihet åt kristussinnelaget i sitt eget medvetande och i sin levnad blir renad från de lägre, djuriska vibrationer som utgör ett totalt hinder för att man ska uppnå att bli ett med Gud, för uppnåendet av kosmiskt medvetande. Finns det då ett sådant medvetande? Ja, ett sådant medvetande kommer så småningom att bli till ett levande faktum för alla människor på jorden, allt eftersom deras utveckling skrider framåt.

10. "Uppståndelsen" eller "den stora födelsen"

Att bli ett med Gud är detsamma som att bli överstrålad av eller fylld av det som i Bibeln benämns "den heliga

anden". Den heliga anden är i sin tur detsamma som Guds medvetande, Guds vetande om universum, Guds vetande om de levande väsendenas eviga liv, Guds utvecklande av kärleken, som är universums grundton och i vilken all skapelse äger rum. Den människa som i sitt dagliga liv efter hand har tränat upp sig i att i sin levnads besvärliga situationer ge Kristus istället för Barrabas fri, hon kan som nämnt visserligen förlora i första omgången och i värsta fall dö på sitt kors, men denna död är nyckeln till uppståndelsen från de dödas område. Guds medvetande träder in i denna människas hjärna och hjärta, kött och blod. Och strålglansen från hennes lysande väsen spränger gravens klippblock. Och i detta tindrande stråflöde uppstår den segrande gudasonen inför sina bödlar, som inför detta gudomliga ljus måste segna ned till jorden. Och genom rymden ljuder den uppståndne gudasonens röst: "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör." Detta är den stora födelsen, som låter människan framstå som "Guds avbild". Detta är påskmysteriets innersta avslöjande.

Översättning från danskan av Nils Kalén.

Översättningen bearbetad av Jan-Erik Luft / 2003-04-12